

TOIMINTAKERTOMUS

2018

1. YLEISTÄ

PANK ry on yleishyödyllinen, liiketoimintaa harjoittamaton yhteisö. Sen pyrkimyksenä ja tavoitteena on edistää päällystealan toimintaedellytyksiä yleisesti ja tasapuolisesti.

PANK ry vaikutti yhteiskunnan päätöksentekoon tuottamalla faktatietoa tiestön kunnosta ja rahoitustarpeesta päätöksenteon tueksi yhteistyössä muiden organisaatioiden ja tahojen kanssa.

PANK ry tuotti tietoa Pellervon taloustutkimuksen selvitykseen Liikenneverkko ja kansantalous.

Suomen hallitus nosti uudessa ohjelmassaan yhdeksi kärkihankkeekseen liikenneväylien korjausvelan vähentämisen. Tätä tarkoitusta varten hallitus myönsi vuosille 2016-2018 yhteensä 600 miljoonaa euroa ylimääräistä rahoitusta (koskee kaikkia liikenneverkkoja). Suomen hallituksen myöntämä ylimääräinen rahoitus otettiin myönteisesti vastaan ja asfalttiala myötävaikutti omalla laadukkaalla toteutuksellaan lisärahoituksen vaikutukseen. PANK ry oli mukana Liikenneviraston digitalisoinnin kehittämisessä sekä PTT:n tekemässä Suomi-Ruotsi kansantalouksien ja liikenneverkkojen selvityksessä.

Toimintakertomuksessa Lemminkäinen Infra Oy vaihtui YIT Infra Oy:ksi helmikuussa 2018.

2. JÄSENET

Ajanjaksona 1.1.–31.12.2018 PANK ry:ssä oli jäseniä 23, jotka edustavat valtion virastoja ja laitoksia, kuntia, tutkimuslaitoksia, alan urakoitsija- ja suunnitteluyhtiöitä, alan koneita, laitteita ja raaka-aineita tuottavia yhtiöitä ja niiden muodostamia yhdistyksiä sekä liikennettä edustavia yhdistyksiä.

Jäsenet:

Aalto-yliopisto	Asfalttikallio Oy
Carement Oy	ELY-keskukset
Finavia Oy	Hot Mix Oy Finland
INFRA ry	Liikennevirasto
Metropolia	Moottoriliikenteen Keskusjärjestö ry
Neste Oil Oyj	Nynas Oy
Oulun yliopisto	Ramboll CM Oy
Ramboll Finland Oy	RC Infra Oy
Road Consulting Oy	Roadscanners Oy
Suomen Kuntaliitto	Tampereen teknillinen yliopisto
Tiemerkintä A&E	Tietomekka Oy
VTT	

3. HALLINTO

PANK ry:n kevätkokous pidettiin 26.4.2018 ja syyskokous 21.11.2018. Edellisessä kokouksessa käsiteltiin ja vahvistettiin vuoden 2017 toimintakertomus sekä tilinpäätös ja jälkimmäisessä kokouksessa vuoden 2019 toimintasuunnitelma ja talousarvio.

PANK ry:n hallituksen puheenjohtajana on toiminut Ville Alatyppö / Helsinki & Kuntaliitto ja varapuheenjohtajana Vesa Laitinen / INFRA ry / Lemminkäinen Infra Oy.

Hallitus

Ville Alatyppö

Kuntaliitto/Helsingin kaupunki, puheenjohtaja

Vesa Laitinen	INFRA ry/Asfalttijaosto/Lemminkäinen Infra Oy, vpj
Heikki Jämsä	INFRA ry/Asfalttijaosto
Marko Sallinen	Nynas Oy
Terhi Pellinen	Aalto-yliopisto
Jarmo Eskola	ELY-keskus/Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Sami Horttanainen	INFRA ry/Asfalttijaosto/ NCC Industry Oy
Antti Hietakangas	INFRA ry/Skanska Industrial Solutions Oy
Ville Routama	INFRA ry/Kiviainesjaosto/Rudus Oy
Vesa Männistö	Liikennevirasto
Simo Hoikkala	Metropolia
Tuomas Vasama	KAS ELY-keskus, sihteeri

PANK ry:n sihteerinä toimi Tarja Hellström (INFRA ry) ja kirjanpidosta vastasi Kultatili Oy. Tilintarkastajina olivat Ossi Himanka ja Jukka Ovaska sekä varatilintarkastajina Pirjo Kuula (Tampereen Teknillinen Yliopisto) ja Paavo Syrjö (INFRA ry).

Hallitus kokoontui viisi kertaa. Hallitus käsitteli kokouksissaan mm. seuraavia asioita:

- Yhdistyksen strategiaa
- Hankintamenettelyiden kehittämisen periaatteita
- EU-standardoimistyön tilannetta
- Asfalttinormien 2017 julkaisua
- Digitalisaation vaikutuksia alaan
- Saumojen tekemisen opas koulutusmateriaaliksi
- Yhdistyksen varainhoidon järjestämistä
- Valtion ja kuntien korjausvelkaohjelman tilannetta ja parlamentaarisen korjausvelkakomitean toimintaa sekä Suomi-Ruotsi –kunnossapitomäärärahan vertailua
- Tuleviin vaaleihin liittyvää mediavaikuttamista sekä sosiaalisen median hyödyntämistä

4. TOIMIKUNTIEN JA VALIOKUNTIEN TOIMINTA 2018

PANK ry:n toimikunnat:

ASIAKIRJATOIMIKUNTA

Tuula Smolander	Jyväskylän kaupunki, puheenjohtaja
Maini Väisänen	Mikkelin kaupunki
Markus Simonen	ELY-keskus, POS
Asko Seitamo	Helsingin kaupunki
Erkki Immonen	Kouvolan kaupunki
Timo Mäki	Super Asfaltti Oy
Mikko Eerola	NCC Industry Oy
Timo Vainionpää	Asfalttikallio Oy
Ville-Veikko Jäppilä	NCC Industry Oy
Jarmo Vainio	Tielinja Oy
Jukka Pullinen	Elfving Oy
Kim Niemelä	Skanska Asfaltti Oy
Pirjo Kuula	TTY
Mika Kortene	INFRA ry
Heikki Jämsä	INFRA ry, sihteeri

Asiakirjoista saatujen vähäisten kommenttien vuoksi toimikunta kommunikoi vuoden aikana ainoastaan sähköisesti. Asiakirjoihin tehtiin pieniä päivityksiä ja jalkautusta pohdittiin edelleen asiakirjojen vähäisen käytön vuoksi.

Asfaltointi- ja Tiemerkitätöiden urakka-asiakirjat ovat saatavilla mm. Kuntaliiton ja PANK ry:n www - sivuilla.

ASFALTTINORMITOIMIKUNTA

Pirjo Kuula	TTY, puheenjohtaja
Tomi Laine	Helsingin kaupunki, Rakennusvirasto, sihteeri
Vesa Laitinen	Lemminkäinen Infra Oy
Jussi Tuominen	NCC Industry Oy
Katri Eskola	Liikennevirasto
Helena Remes	Nynas Oy, 2.7.2018 asti
Antti Kuosmanen	Nynas Oy, 3.7.2018 lähtien
Matti Järvi	Inspecta Sertifiointi Oy
Reijo Hiukka	Skanska Asfaltti Oy
Juhani Tirkkonen	Turun kaupunki
Markus Simonen	Keski-Suomen ELY-keskus
Juha Laurila	Infra ry
Petri Sikanen	SL Asfaltti Oy
Erkki Greggilä	NCC Industry Oy
Mikko Mäkelä	Asfalttikallio Oy-

Asfalttinormitoimikunta kokoontui vuoden 2018 aikana kolme kertaa. Kolmas kokous järjestettiin yhteisenä laboratoriotuotoimikunnan kanssa.

Asfalttinormit

Asfalttinormeista tehtiin toinen painos kesäkuussa 2018, koska ensimmäinen painos oli myyty loppuun. Toinen painos julkaistiin sekä painettuna että sähköisenä versiona. Toiseen painokseen korjattiin

ensimmäisen painoksen painovirheet. Asfalttinormien ajantasainen korjauslehti on saatavilla PANK ry:n kotisivuilla.

Standardisointityö

Toimikunta on toiminut CEN TC227/WG1:n taustaryhmänä ja osallistunut asfalttialan EN-standardiluonnoksia koskevien Suomen näkökohtien esille tuomiseen ja lausuntojen valmisteleminen. Kokouksissa on myös keskusteltu kiviaines-, bitumi ja asfalttipäällysteiden tuote- / tuotannon laadunvalvontastandardien sisällöistä ja kehittämistarpeista Suomen osalta. Toimikunnan jäsenet ovat osallistuneet TC 227 (tien materiaalit) Suomen seurantaryhmän kokouksiin.

LABORATORIOTOIMIKUNTA

Henri Väisänen	Lemminkäinen Infra Oy, puheenjohtaja
Pasi Niskanen	Rudus Oy
Jussi Tuominen	NCC Industry Oy
Sami Similä	Destia Oy
Katri Eskola	Liikennevirasto
Helena Remes	Nynas Oy
Pertti Virtala	Destia Oy
Heli Nikiforow	Aalto-yliopisto
Jukka Naukkarinen	Helsingin kaupunki, Stara
Helena Lehtimäki	Nynas Oy
Katriina Tallbacka	Inspecta
Tero Porkka	TTY, sihteeri

LTK kokoontui toimintavuonna viisi kertaa.

Menetelmäkehitys

EN-testausstandardeja on jatkuvasti tarkastuskierroksilla ja näitä kommentoitiin CEN-työryhmille. Joukko asfalttien EN-standardeja on päivitetty ja uudet standardit ovat ilmestyneet. Päivitettyjen standardien suomennokset tarkastettiin. Päivitetyt standardit julkistettiin kirjana vuonna 2018.

Vuonna 2018 laadittiin uudet PANK-menetelmät päällysteen uratilavuuden mittaus, PTM-auto (PANK 5211 ja uuden päällysteen tasalaatuisuus, PTM-auto (PANK 5212).

Vanhojen PANK-menetelmien läpi käyminen (päivittäminen/poistaminen käytöstä) aloitettiin, mutta kaikkia menetelmiä ei ole vielä ehditty käymään läpi.

Laboratorioiden hyväksymismenettely

Laboratorioiden hyväksyntää hoitaa Inspecta Sertifiointi Oy. LTK toimi Inspecta Sertifiointi Oy:n teknisenä toimikuntana ja valvoi tarkastus- ja hyväksyntätoimintaa.

Laboratorioiden väliset vertailukokeet ja muu testaukseen liittyvä tutkimus

PTM-autojen ja päällystetutkien vertailukokeet järjestettiin yhdessä toimijoiden kanssa. Päällystetutkien vertailukoe järjestettiin toukokuussa ja PTM-autojen heinäkuussa. Lisäksi järjestettiin vertailukoe bitumin talteenotosta sekä kuulamylystä. Talteenoton vertailukokeeseen osallistui viisi laboratoriota ja kuulamylyyn 22.

Päällysteen kulumiskestävyydestissä SFS-EN 12697-15A (Prall) on todettu suurta sisäistä sekä laitteiden välistä hajontaa. Mitta Oy on seurannut muunnellun Prall-laitteen toimintaa vuonna 2018. Oleellista

muutosta tulostasossa ei ole tapahtunut ja laitteen toimintavarmuus on parantunut. Vuonna 2019 järjestetään vertailu kahden/kolmen muunnellun laitteen välillä.

Selvitettiin soveltuuko kuulamyllytesti massan kulumiskestävyyden arvosteluun. Selvitys toteutettiin ELYjen ylläpitourakoiden yhteydessä vuonna 2017. Selvityksessä verrattiin kiviaineksen kuulamyllyn sekä massasta uutettujen kivien kuulamyllyn välistä eroa. Selvitystä jatkettiin pienimuotoisesti vuonna 2018. Vuoden 2018 kokeet toteutettiin KES ELY 1-päälystysurakassa. Näytteitä tutkittiin kahdesta eri kiviaineksesta (AN7 ja AN10) yhteensä 13 kpl.

LTK:n muu toiminta

LTK:n menetelmäpäivä pidettiin 25.1.2018 Eteran auditoriossa. Osallistujia oli noin 100.

PANK ry:n ja INFRA ry:n yhteiset valiokunnat

KOULUTUSVALIOKUNTA

Antti Sulamäki	Ami-säätiö / Amiedu, puheenjohtaja
Tero Liski	YIT Suomi Oy
Juuso Lukkarinen	NCC Industry Oy
Manu Marttinen	NCC Industry Oy
Pekka Kinnunen	Ami-säätiö / Amiedu
Jussi Länsitalo	Amomatic Oy
Pertti Pohjola	
Juha Putkinen	Cleanosol Oy
Pasi Rätty	Jyväskylän ammattiopisto
Petri Sikanen	SL Asfaltti Oy
Kim Niemelä	Skanska Industrial Solutions Oy
Mikko Silfverberg	Salon seudun ammattiopisto
Mikko Kemppainen	Salon seudun ammattiopisto
Lauri Haikola	Rakennusliitto
Heikki Jämsä	INFRA ry
Magnus Frisk	INFRA ry, sihteeri

Valiokunta piti kaksi kokousta vuonna 2018. Valiokunta on toiminnassaan tehnyt seuraavia asioita:

Koulutustilaisuuksien järjestäminen

Asfalttialan palautepäivän ohjelman suunnittelu. Tilaisuus järjestettiin laivaseminaarina marraskuussa.

Asfalttityöntekijöiden ammattitutkinto

Valiokunta on ohjannut ja koordinoanut asfalttityöntekijöiden ammattitutkintoon liittyvää koulutusta, jota annettiin vuonna 2018 Salon seudun ammattiopistossa ja Amiedussa. Vuoden 2018 koulutusten osallistujamäärä oli 22. Vuodesta 2003 alkaen asfalttialan ammattitutkinnon on suorittanut yhteensä noin 657 henkilöä.

Asfalttityöntekijöiden erikoisammattitutkinto

Asfalttialan erikoisammattitutkinnon kurssi on tarkoitettu työnjohdon kouluttamiseen. Erikoisammattitutkinnon on suorittanut 83 henkilöä vuosina 2008 – 2018. Vuonna 2018 Amiedussa aloitettiin yhden väli vuoden jälkeen kaksivuotinen erikoisammattitutkintokoulutus. Osallistujia oli 17.

Asfalttiaseman operaattorikoulutus

Koulutusvaliokunta on ollut myötävaikuttamassa yhteistyössä Amomatic Oy:n ja Salon aikuisopiston kanssa asfalttiaseman operaattorin ja huoltotyöntekijän koulutuksen käynnistymiseen. Vuonna 2018 koulutuksen aloitti 8 henkilöä.

Tiementerkin ammattitutkinto

Tiementerkin ammattitutkinnon on suorittanut 80 henkilöä vuosina 2013 – 2018. Vuoden 2018 ammattitutkintokoulutuksen osallistujamäärä oli 27.

Tiementerkinsijän asfaltti

Käynnistettiin oppimateriaalin uudistamistyö – mitä tiementerkinsijän on hyvä tietää asfaltista. Toimittamisesta on vastannut Pertti Pohjola pienen taustaryhmän avustamana.

Opintomatka 2018

Osa jäsenistä osallistui Eurasfalt & Eurobitume, E&E EVENT 2018 Berlin, 14. – 15.6.2018 tapahtumaan. Vuoden 2018 teema oli 'Preparing the asphalt industry for the future'.

Muut asiat

Koulutusvaliokunnassa käsiteltiin myös Metropolissa aloitettua AMK-tasoista Infra-työnjohtaja – muuntokoulutusta. Kuultiin kokemukset LIKE -projektin lukiohaaste -kampanjasta. Käsiteltiin muita alan koulutukseen, osaavan henkilöstön saatavuuteen ja rekrytointiin, alan työvoima- ja osaajapulaan ja oppilaitosten yhteistyöhön liittyviä hankkeita.

Käsiteltiin valvontakonsultin pätevyyskoulutusta. Tarve on ilmeinen, jos tilaaja asettaa konsulteille hankinta-asiakirjoissa pätevyysvaatimukset.

TEKNINEN VALIOKUNTA

Tero Ahokas	Varsinais-Suomen ELY-keskus, puheenjohtaja
Ari Kähkönen	Infra ry, sihteeri
Katri Eskola	Liikennevirasto
Ville Alatyppö	Helsingin kaupunki/Stara
Matti Juola	Andament Oy
Matti Honkonen	SL Asfaltti Oy
Olli Ruotsalainen	Skanska Industrial Solutions Oy
Veijo Jattu	Espoon kaupunki
Kai Suomi	Amomatic Oy
Helena Remes	Nynäs Oy
Ari Tulus	Wirtgen Oy
Atte Lyytikäinen	Lemminkäinen Infra Oy
Harri Spoo	Ramboll CM Oy
Kyösti Kitinoja	NCC Industry Oy
Heikki Jämsä	Infra ry

Valiokunta kokoontui vuoden 2018 aikana kaksi kertaa. Kokouksissa käsiteltiin Liikenneviraston digipäällystämisen digihankkeiden sisältöjä ja niistä saatuja kokemuksia.

Asfalttipäällysteen jyräksen automatisoinnin testi oli yhdessä Liikenneviraston kanssa vuoden keskeisimpiä töitä. Niko Sekki Asfalttikallio Oy:stä teki kokeilusta diplomityön ja oli kokouksissa esittelemässä diplomityön etenemistä. Valiokunta tutustui elokuussa jyräksen koetiekohteeseen Mt 140 Levanto. Muita aiheita oli mm. Tulevaisuuden tien ja päällysteiden vaatimukset.

HANKINTAMENETTELYT TOIMIKUNTA

Tero Ahokas	VAR ELY. puheenjohtaja
Sami Horttanainen	NCC Industry Oy, sihteeri
Kari Holma	LAP ELY
Markus Simonen	KES ELY
Tuomas Vasama	KES ELY
Katri Eskola	Liikennevirasto
Heikki Jämsä	Infra ry
Marko Sallinen	Nynas Oy
Atte Lyytikäinen	Lemminkäinen Infra Oy
Vesa Laitinen	Lemminkäinen Infra Oy
Pentti Katermaa	Skanska-Asfaltti Oy
Harri Spoo	Ramboll CM Oy
Matti Honkonen	SL-Asfaltti Oy
Erkki Greggila	NCC Industry Oy

Toimikunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Kokouksissa keskeisinä asioina käytiin keskusteluja Liikenneviraston tehdystä digiprojekteista. Muita asioita oli pitkäaikaisista palvelusopimuksista saatujen kokemusten läpi käyminen.

Tammi- ja marraskuussa pidettiin yhdessä Liikenneviraston kanssa Päällysteiden hankinnan DIGI-työpaja. Tavoitteena oli luoda alan digitalisaation tiekartta seuraavalle viidelle vuodelle.

TIEMERKINTÄVALIOKUNTA

Antti Hietakangas	Skanska Industrial Solutions Oy, pj
Mika Launonen	Oy Cleanosol Ab, vpj
Tapani Ritämäki	Hotmix Oy
Harri Linnakoski	Elfving Signum Oy 1.1.2018 – 27.4.2018.
Guy Bärlund	Elfving Signum Oy 27.4.2018 – 29.8.2018.
Rami Muotka	Elfving Signum Oy 29.8.2018 – 31.12.2018.
Jarmo Nousiainen	Tiemerkintä A & E Oy
Samuel Hintukainen	Teknos Oy
Tero Ahokas	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Tuomas Vasama	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Tuomas Österman	Liikennevirasto
Risto Lappalainen	Liikennevirasto
Mika Honkasalo	Helsingin kaupunki
Mika Lindholm	Metropolia
Keijo Pulkkinen	Autori Oy
Hannele Mikkola	Carement Oy
Mikael Sulonen	Ramboll, RST
Harri Spoo	Ramboll CM Oy
Jaakko Dietrich	Ramboll CM Oy
Erkki Greggila	NCC Industry Oy
Anne Valkonen	Viablanca Oy
Arto Kuskelin	Destia Oy

Vuoden aikana valiokunta piti neljä kokousta.

Kokouksissa käsiteltiin mm. seuraavia asioita:

- Tiemerikintätöiden turvallisuusvideoiden laajempaa levitystä
- Mahdollisen tiemerikintäturvallisuuskortin mahdollisuuksia.
- Digitalisaation hyödyntämistä tiemerikintätöissä
- Automaattisten ajoneuvojen vaatimuksia tiemerikintöihin
- Mobiili paluuheijastavuuden ja kitkamittausten mahdollista saattamista PANK menetelmiksi.
- Tiemerikintämateriaalien standardointiasioita.
- Annettiin lausunto tulevan tieliikennelain siirtymäaikoihin liittyviin asioihin.
- Tulevaisuuden tiemerikintäurakoiden sopimusmallien mahdollisuuksia.

Valiokunta järjesti valtakunnalliset tiemerikintäpäivät helmikuussa Jyväskylässä, sekä tiemerikintäalan turvallisuuspäivän huhtikuussa Hyvinkäällä. Tiemerikintäalan ammattitutkintokoulutus toteutui vuonna 2018.

Paluuheijastavuusmittareiden vuosittainen kalibrointi tehtiin keväällä 2018.

Seuraavat ryhmät kokoontuivat tiemerikintävaliokunnan alaisuudessa vuonna 2018

- Tiemerikintöjen turvallisuusryhmä
- Tiemerikintöjen investointihankkeiden ryhmä
- Tiemerikintöjen säätilyhmä
- Tiemerikintöjen mittaus/laaturyhmä
- Tieliikennelain tiemerikintöihin liittyvän siirtymäajan työryhmä

YMPÄRISTÖVALIOKUNTA

Heikki Jämsä	INFRA Ry, puheenjohtaja
Kati Kahri	YIT Infra Oy, sihteeri
Atte Lyytikäinen	YIT Infra Oy
Antti Lyytinen	Skanska Industrial Solutions Oy
Matti Honkonen	SL Asfaltti Oy
Kai Suomi	Amomatic Oy
Juuso Lukkarinen	NCC Industry Oy
Sara Väänänen	NCC Industry Oy
Riku Tujunen	NCC Industry Oy
Ossi Saarinen	Liikennevirasto
Heikki Laristo	Helsingin kaupunki
Tuula Smolander	Jyväskylän kaupunki
Helena Remes	Nynas Oy
Anne-Mari Haakana	Liikennevirasto
Tuomas Vasama	Uudenmaan ELY-keskus
Juhani Tirkkonen	Turun kaupunki
Petri Korhonen	Asfalttikallio Oy
Juha Laurila	INFRA Ry

Ympäristövaliokunta piti vuonna 2018 4 kokousta ja yhden työpajan Motiva Oy:n johdolla. Valiokunnassa käsiteltiin seuraavia asioita:

Ympäristönäkökohtien huomioiminen päällystehankintojen kehittämisessä

Valiokunta käsitteli Liikenneviraston hanketta ”Ympäristönäkökohdat päällystehankinnoissa”. Projektin tuloksena syntyi Liikenneviraston raportti ”Ympäristönäkökohtien huomioiminen päällystehankintojen kehittämisessä”, jonka toteuttajana oli Motiva Oy. Raporttiin sisällytettiin myös valiokunnalle järjestetyn työpajan tulokset liittyen tiekarttaan hankintamenettelyn kehittämiseksi vuoteen 2030 mennessä. Pidemmän

aikavälin tavoitteena on saavuttaa hankintamenettely, joka on elinkaariperusteinen, joka huomioi päälylystämisen ympäristövaikutuksia laajasti ja joka ohjaa vähäpäästöisyyteen.

Ympäristönäkökulmien huomioon ottamista päälylystehankinnoissa pilotoitiin vuoden 2018 aikana muutamassa ELY-päälylystyskohteessa. Valiokunnassa käsiteltiin pilotoinnissa huomioitavia tekijöitä, kuten esim. päälylysteurakoiden hiilijalanjälki ja energiatehokkuus. Urakat ratkaistiin normaalilla hintamenettelyllä, mutta urakkatarjouksen hyväksymisen edellytyksenä oli kuitenkin kohteiden ympäristövaikutusten laskennan suorittaminen tilaajan esittämien linjausten mukaisesti.

Lisäksi valiokunnassa käsiteltiin hiilijalanjäljen laskentatyökaluja ja niiden hyviä ja huonoja puolia. Kokeilussa olivat laskentaohjelmat EKA, MELI ja OneClick.

Valiokunnassa valmisteltiin tutustumismatkaa Norjaan, jossa päälylysteurakoiden EPD:n kehittäminen on pisimmällä Euroopassa. Matka tehdään huhtikuussa 2019.

Matalalämpöasfaltti

Valiokunta käsiteli Turun kaupungin alustavia kokemuksia matalalämpöasfaltin kokeilusta Naantalin pikatiellä. Kohteessa toteutettiin LTA-päälylysteitä sekä neitseellisistä raaka-aineista että hyödyntäen RC-massoja. Tulokset vaikuttavat hyvältä ja kaikki kaistat ovat hyvässä kunnossa yhdellä Turun vilkkaimmista sisääntuloväylistä.

Ympäristövaliokunnassa keskusteltiin käyttökokeuksista matalalämpötilapäälylysteisiin liittyen ja todettiin, että kestävyuden ja tiiviiden osalta on olemassa positiivisia kokemuksia. LTA-päälylysteiden levityksessä on havaittu myös työntekijöiden puolelta työturvallisuushyötyjä.

Norjassa tavoitteena on lisätä matalalämpöasfalttien hyödyntämistä päälylysteurakoissa. Norja on yksi Euroopan edelläkävijämaista aihetta koskien. Vähintään 15°C matalammissa lämpötiloissa valmistettujen massojen suhdetta käytettävistä päälylystemassoista on tarkoitus lisätä kunnianhimoisesti tulevaisuudessa. Ympäristökriteerit (tässä tapauksessa EPD) on tarkoitus ottaa merkittäväksi osaksi hankintapäätöstä ja tulevaisuudessa ympäristökriteerien painoarvo tulisi olemaan 30 % hankintapäätöksessä.

USA:ssa matalalämpötilamassoja käytetään laajasti. Myös Ruotsissa käyttö on paljon yleisempää kuin Suomessa.

Asfalttiasemien päästöjen vähentäminen

Valiokunnassa keskusteltiin siitä, että LPG eli nestekaasu on yksi ympäristöystävällinen vaihtoehto asfalttiaseman polttoaineeksi. Esimerkiksi Norjassa se on suosittu polttoaine asfalttiasemilla ja sen käyttöönotto on myös Norjassa melko yksinkertaista.

Valiokunnassa tuotiin esille huoli polttoainevaihtoehdon käytöstä Suomessa, jossa TUKES:in luvitusprosessi nestekaasulle tuntuu haastavalta ja vaikeuttaa nestekaasun käyttöönottoa vaikka kiinnostusta polttoainetta kohtaan tuntuu olevan.

Kaluston ympäristökriteerit pääkaupunkiseudulla

Valiokunnassa käsiteltiin hanketta, jonka avulla pääkaupunkiseudun kunnat haluavat vähentää raskaasta kalustosta ja työkoneista aiheutuvia päästöjä sekä muita ympäristövaikutuksia.

Hankkeen pohjalta on laadittu ympäristökriteerien tiekartta vuosille 2018-2023 yhteistyössä Helsingin kaupunkiympäristön toimialan, rakentamispalvelu Staran, Helsingin kaupungin liikennelaitos HKL:n, Helenin, Espoon kaupungin, Vantaan kaupungin ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY:n kanssa.

Kehitystyö koskee ylläpidon ja infrarakentamisen urakoihin sisältyviä kuljetus- ja työkoneita sekä erikseen kilpailutettuja kuljetus- ja työkonepalveluita. Kriteerit on tarkoitettu ottaa hankintayksiköissä käyttöön soveltuvin osin vuodesta 2018 alkaen, vaikka varsinaista velvoitetta siihen ei ole.

Ympäristövaliokunnassa aihe herätti keskustelua mm. siltä osin, kuinka pienemmät toimijat alalla pystyvät vastaamaan tiukentuneisiin vaatimuksiin kaluston osalta, sillä se saattaa vaatia merkittäviä investointeja. Lisäksi keskusteltiin aiheeseen liittyen siitä, onko ongelmallista toiminnanharjoittajien ja ennakoinnin suhteen se, että eri kaupungit asettavat erilaisia vaatimuksia kaluston suhteen.

Muut asiat

Valiokunnassa käsiteltiin ajankohtaisia ympäristölainsäädäntöön liittyviä asioita (mm. MARA- ja MASA - asetus, End-of-Waste-hanke, asfalttirouheen käyttö jne.).

Valiokunnassa käytiin läpi Euroopan ajankohtaisia ympäristöasioita päällistyksen ja ylläpidon näkökulmasta.

Valiokunta osallistui Euroopan Asfalttiliiton (EAPA) HSE-komitean toimintaan, jossa Suomen edustajana oli Juuso Lukkarinen.

Turvallisuusvaliokunta

Antti Lyytinen	Skanska Asfaltti Oy, puheenjohtaja
Hannu Heino	NCC Suomi Oy
Juuso Lukkarinen	NCC Industry Oy
Tero Liski	Lemminkäinen Infra Ry
Antti Kaarlela	SL Asfaltti Oy
Jussi Länsitalo	Amomatic Oy
Aarni Isotalo	Kuljetusliike Aarni Isotalo Oy
Antti Kuosmanen	Nynas Oy
Tapio Syrjänen	Pirkanmaan ELY-keskus (1.9.2018 asti)
Risto Lappalainen	Liikennevirasto
Mika Kortene	Infra Ry
Heikki Jämsä	Infra Ry
Ari Kähkönen	Infra Ry, sihteeri

Valiokunta kokoontui kertomusvuonna virallisesti 2 kertaa: 15.1.2018 sekä 25.9.2018.

Valiokunta on käsitellyt seuraavia asioita:

1. Tapaturmatilasto ja -tapaukset

INFRA ry alkoi vuoden 2015 alusta kerätä jäsenyrityksiltään työtapaturmatietoja kuukausittain. Valiokunta päätti jatkaa myös aikaisempaa käytäntöä asfalttialan tietojen keruussa. Asfalttialan tiedot ovat tarkempia, niistä on jo trenditietoa ja niitä pystytään hyödyntämään alan turvallisuuden kehittämiseen paremmin kuin koko infra-alan yleistä tilastotietoa.

Turvallisuusvaliokunnan kokouksissa on avoimesti käsitelty jäsenten esittämiä tapaturmatapauksia ja toimenpiteitä niiden estämiseksi jatkossa. Tavoitteena on ollut jakaa tietoa alan toimijoiden kesken ja ottaa oppia muiden kokemuksista.

2. Asfalttimittarin uudistaminen ja koulutusaineisto

Vuonna 2012 tehty Asfalttimittari uudistettiin ja otettiin koekäyttöön työkaudeksi. Mittari jaettiin kahteen osaan: levitystyömaa ja tehdas (koneasema). Isoimpana erona aikaisempaa on ergonomian huomioiminen. Mittarit laati Tapaturva Oy yhteistyössä turvallisuusvaliokunnan kanssa. Mittareita päivitetään vuoden 2019 päällystyskauden kokemusten sekä vuonna 2019 järjestettävän turvallisuuskilpailun havaintojen perusteella.

Asfalttimittarin koulutukseen ja käyttöönottoon laadittiin havainnollinen koulutusmateriaali, joka käsittää yhteensä yli 200 kalvoa sekä levitystyömaan että koneaseman turvallisuustason arviointiin.

Sekä mittarit että koulutusmateriaali ovat saatavissa INFRA'n nettisivuilta: <https://www.rakennusteollisuus.fi/INFRA/Tietoa-alasta/Tyoturvallisuus/Turvallisuusmittarit/>

3. Vaikuttaminen

TRAFI on vaatinut varoitusautoja kuumennusgrillien kuljettamiseen nykymääräysten mukaisesti. Yhtenä keskeisenä perusteena on turvallisuus, koska grillien kääntösäde on suuri, jolloin yksikön kääntyessä takaosa leikkaa vastaan tulevaa kaistaa. Riskinä on vastaan tulevan ajoneuvon törmäminen grilliin. INFRA ry on käynyt TRAFI'n kanssa keskustelua siitä, miksi varoitusautoa ei tarvita grillien siirroissa.

Keskeinen kysymys on grillien kääntösäde, josta on määräykset. Yritysten tekemien laskelmien mukaan grillien kääntösädevaatimukset täyttyvät, minkä TrafI tulee ottamaan huomioon erikoiskuljetusmääräysten päivityksessä. Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että varoitusautoja ei tarvittaisi kuljetettaessa grillejä työmaalle.

Keskustelua on käyty TRAFI'n kanssa myös huoltoauton kuljettajan ammattipätevyydestä. TrafIn mukaan ilman ammattipätevyyttä voi kuljettaa ainoastaan niitä materiaaleja ja laitteita, joita kuljettaja itse käyttää, ja kyydissä oleva voi ottaa mukaansa lisäksi omassa työssään käytettävät materiaalit ja laitteet. Jos lisäksi kuljetetaan muille tavaraa, niin silloin kyse on tavarankuljettamisesta ja ammattipätevyys tarvitaan. Keskustelujen lopputuloksena oli, että kysymykseen ei voida vastata yleispätevästi eli että asfalttialan huoltoautonkuljettaja tarvitsisi aina ammattipätevyyden tai ei tarvitsisi koskaan ammattipätevyyttä. Yksittäistapauksen tosiasialliset olosuhteet ratkaisevat.

4. Yötyö

INFRA, Rakennusliitto ja Liikennevirasto teettivät Työterveyslaitoksella selvityksen asfalttialan yötyöiden vaikutuksesta työntekijöiden turvallisuuteen ja hyvinvointiin. Kyselytutkimuksen perusteella työskentely yöllä koettiin selvästi kuormittavammaksi kuin päivällä. Yöllä työskentely on jo tilastojenkin valossa ongelmallista, sillä läheltä piti -tilanteeseen oli viimeisen vuoden aikana joutunut 53% vastaajista ja näistä 51% oli tapahtunut yöaikaan. Selvityksen suositus on, että yöllä työskentelyä pitäisi pyrkiä välttämään.

5. Hyvä käytäntöjä maailmalta

Kokouksissa on käyty läpi hyviä käytäntöjä maailmalta. Näitä ovat olleet mm. Tanskalainen 'Isä työskentelee täällä' -kampanja, kauko-ohjattavan suoja-ajoneuvon käyttö Yhdysvalloissa sekä yhdysvaltalainen tutkimus työntekijöiden altistumisesta kvartsihölyltä ja suositukset suojaamisesta.

6. Euroopan Asfalttiliiton (EAPA) Health and Safety and Environment Committee (HSE)

EAPA:n HSE-komitean jäsenenä on ollut Juuso Lukkarinen. Kokouksissa on käsitelty mm. seuraavia asioita:

- Liikenneturvallisuutta edistäviä toimenpiteitä EU tasolla sekä eri maiden turvallisuuskampanjoita
- Asfalttimateriaalin turvallisuustiedotteita (asphalt material safety data sheet)

- Tietyömaiden turvallisuuden parantamista

Seuraavilla sivuilla on esitetty PANK ry:n tuloslaskelma ja tilintarkastus vuodelta 2018.

Tilinpäätös 2018

Tuloslaskelma

	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Varsinainen toiminta	-14 027,24	1 135,68
Varsinaisen toiminnan tuotot	37 694,84	62 164,70
Varsinaisen toiminnan kulut	-51 722,08	-61 029,02
Henkilöstökulut	-9 800,00	-10 434,18
Poistot	0,00	0,00
Muut kulut	-41 922,08	-50 594,84
-		
Tuotto-/Kulujäämä	-14 027,24	1 135,68
-		
-		
Varainhankinta	9 300,00	9 300,00
Varainhankinnan tuotot	9 300,00	9 300,00
Varainhankinnan kulut	0,00	0,00
-		
Tuotto-/Kulujäämä	-4 727,24	10 435,68
-		
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	2 252,08	2 293,70
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	2 280,17	2 293,70
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	-28,09	0,00
-		
Tuotto-/Kulujäämä	-2 475,16	12 729,38
-		
-		
Tilikauden tulos	-2 475,16	12 729,38
-		
Tilinpäätössirrot	0,00	0,00
-		
-		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 475,16	12 729,38

Tase 2018

	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA		
Vaihtuvat Vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	7 344,84	23 262,00
Siirtosaamiset	30,02	29,90
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	7 374,86	23 291,90
Saamiset yhteensä	7 374,86	23 291,90
Rahoitusarvopaperit		
Muut osakkeet ja osuudet	70 420,19	78 385,28
Rahoitusarvopaperit yhteensä	70 420,19	78 385,28
Rahat ja pankkisaamiset	60 752,06	53 857,81
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	138 547,11	155 534,99
VASTAAVAA YHTEENSÄ	138 547,11	155 534,99

PANK ry

7/9

1494555-8

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Helsinki 28.3.2019

Paikkakunta, päiväys

Ville Alatyppö

Hallituksen puheenjohtaja

Hallituksen jäsen

Hallituksen jäsen

Hallituksen jäsen

Sami Kuita

Sami Harttananen

Piirjo Kuita

Piirjo Kuita

Vesa Laitinen

VESA LAITINEN

Mika Lindholm

MIKA LINDHOLM

Mika Lindholm

Mika Lindholm

Heikki Jamsa

HEIKKI JAMSA

Ville Routama

Ville Routama

Vesa Männistö

Vesa Männistö

Tom Vasama

Tuomas Vasama

	31.12.2018	31.12.2017
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osake-, osuus- tai muu vastaava pääoma	72 925,99	72 925,99
Arvonkorotusrahasto	17 857,86	25 822,95
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	48 473,61	35 744,23
Tilikauden tulos	-2 475,16	12 729,38
Oma pääoma yhteensä	136 782,30	147 222,55
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	380,00	1 140,00
Ostovelat	615,61	6 403,24
Muut velat	360,00	360,00
Siirtovelat	409,20	409,20
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	1 764,81	8 312,44
Vieras pääoma yhteensä	1 764,81	8 312,44
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	138 547,11	155 534,99

PANK ry

1494555-8

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Hellinen J. puolesta 2019

Paikkakunta, päiväys

Juuri Puusti *Keitin*

Tilintarkastaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

PANK ry – nimisen yhdistyksen jäsenille

Olemme tarkastaneet PANK ry – nimisen yhdistyksen kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.2018. Tilinpäätös sisältää tuloslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen vastuu

Hallitus vastaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa myös siitä, että kirjanpito on lain mukaisesti laadittu ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyyksiä. Tarvittaessa tilintarkastajan tulee esittää hallinnon tarkastuksen osalta tilintarkastuslain mukainen huomautus vastuuvetovalle.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvien lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä tilinpäätöksen laadinnassa sovellettuja arviointeja.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto

Lausuntona esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa 2475,16 euron suuruista alijäämää, sekä toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 3. päivänä huhtikuuta 2019

Jukka Ovaska

Ossi Himanka